

2021 | 05 | 10

ÉVOSZ

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Felmérés a COVID-19 építési piacra gyakorolt hatásáról

Az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ) a GINOP 5.3.5-2018-00041 számú pályázat keretében egy munkaerőpiaci helyzetfelmérést készített, melyben rákérdezett az építési vállalkozásokra; **hogyan összegzik a járvány hatását a piaci helyzetükre és mik a várakozásaik.**

Az ágazati szereplők által alkotott kép meglehetősen sokféle, de több témában egy irányba húznak a vélemények.

Az építési piacot több mint egy éve befolyásoló járványügyi helyzet eredményeként **fokozatosan növekszik a lánctartozásba kerülő összeg értéke.** Romlott a megrendelők pénzügyi fizetési fegyelme, ami legjobban a kifizetési lánc végén pénzükre várakozó vállalkozókat sújtja. A megkérdezett vállalkozások a jogos követelésük 92%-hoz jutnak hozzá a szerződésekben rögzített fizetési határidőkre, 8%-ra növekedett a késedelmes fizetések száma. Amennyiben ez a helyzet nem vesz kedvezőbb fordulatot, az ÉVOSZ számításai szerint 2021. év végére a késedelmes fizetések mögötti összeg elérheti a 360 Mrd Ft-ot.

A késedelmes fizetések feléről a vállalkozásoknak az a véleménye, hogy tartós követeléssé válva bekerül a lánctartozások körébe, ami 180-200 Mrd Ft közötti értéket érhet el, ha az év hátralévő részében nem javul a fizetési fegyelem.

A járványhelyzet számos létesítmény kivitelezési idejét növeli. **Különösen az épületépítéseknel és azon belül is az összetett, több szakma és élőmunka együttes teljesítését igénylő lakásépítéseknel és irodaberuházásoknál figyelhetők meg a határidőcsúszások.**

A létesítmények megvalósítási költségelőirányzatai ez év elejéig tarthatóak voltak. **2021. április hótól a kivitelezők jelentős építőanyag-ár emelkedéseket tapasztalnak,** elsődlegesen az acélipari termékeknél, a szigetelőanyagoknál és a különböző ragasztóknál. A megkérdezett vállalkozások közül a közepes- és nagy cégek elkezdték keresni az olcsóbb, alternatív beszerzési irányokat, de sok folyamatban lévő, nagy átfutási idejű beruházásoknál várhatóan szükségessé válik a szerződéses összegek módosítása.

A járványhelyzet a vállalkozások nagy többségénél megakasztotta a folyamatos szerződéskötési gyakorlatot. Továbbra is jellemző a kivárás az előkészített magánprojekteknél.

elindításánál. Az állami és önkormányzati beruházások előkészítése a múlt évben lelassult állapotában van. A 2021. év első félévére várt közösségi építési beruházási ajánlatkérések, szerződéskötések nagyságrendje elmarad a várakozásoktól. A lakossági megrendelések, ami alapvetően a lakásépítés és lakásfelújítás területét jelenti, a várakozásoknak megfelelően alakul. A lakásépítéssel foglalkozó vállalkozások rendelésállományának volumene meghaladja a járványhelyzet előtti, 2019. év végi szintet.

A több mint egy éve tartó járványhelyzetnek pozitív hatásai is vannak az építőiparban.

A megkérdezett vállalkozások szerint a **COVID-19 a piaci nehézségek közepette esélyt jelent a megújulásra is. Hozzájárul az innovatív megoldások gyorsabb elterjedéséhez.** Felgyorsult a külföldi innovációs gyakorlatok adaptálása az integrált információs rendszerek, a BIM területén, illetve egyéb digitalizációs területeken. Tért hódít az informatikai eszközök használata a napi munkavégzésben. Javult az irányítás, munkaszervezés hatékonysága. Ezen folyamatnak az építésgazdasági lánc működését jellemző bizalmatlanság és együttműködési készség szab korlátokat.

Pozitívan látják a vállalkozások a **foglalkoztatási lehetőségeket.** Ezzel összefüggésben számítanak a munkájukat más ágazatban elvesztőkre, miközben a szakmunkás és mérnöki foglalkoztatás területén rövid távon javulásban nem reménykednek.

A járványhelyzet hozzájárult a szakmunkás és mérnöki teljesítmények felértékelődéséhez, rámutatva az építőipar tudásigényes ágazati jellemzőire.

A megkérdezett vállalkozások **járványhelyzettel kapcsolatos további várakozásainak** középpontjában a folyamatos munkavégzés reménye van.

A **járványhelyzet megszűntével** és ahhoz való közeledésétől is a vállalkozások **hullámszerű megrendelés növekedésre számítanak.** Számítanak az előkészített és el nem indított magánberuházások munkáira, az újabb befektetők építési beruházással együtt járó megrendeléseire. Várják a kormányzati ajánlatkéréseket és közösségi létesítményekre való szerződéskötések felgyorsulását. A lakásépítések felpörgése 2023. évre a várakozások szerint elérheti az éves 30-35 ezer új lakás számot és az évenkénti 250.000 lakásfelújítást. **Középtávon az építési piac folyamatos bővülésére számítanak az építőipari vállalkozások.**